

Osnova výuky – říjen 2006

Personální analýza, strategie a
řízení

SPP 802

PhDr. Alena Lubasová

lubasova@brno-konsens.cz

12.10.2006

1

PhDr. Alena LUBASOVÁ

VZDĚLÁNÍ :

- MU obor sociologie + PR
- doktoranské studium sociální psychologie na téma
STÍNOVÉ STRÁNKY ÚSPĚCHU

PRAXE :

- Kurátor mládeže - 6 let
- Podnikový sociolog - První brněnská strojírna – 1 rok
- Personální ředitelka První brněnská strojírna – 8 let
- Odborný konzultant –personální a organizační management , řešení konfliktů, zdravý životní styl ,
od roku 2000 - dosud

12.10.2006

2

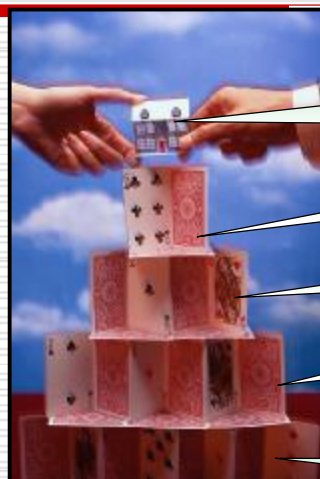
Cíl výuky

- Kurz Personální analýzy, plánování a strategie tvoří základní rámec personálního řízení
- Celý kurz je rozdělen do 4 tématických celků:
  - A. Lidský faktor v systému řízení organizace – převážně teoretická část výuky
  - B. Plánování v oblasti lidských zdrojů
  - C. Personální analýza - budou spojena v jedno na příští konzultaci
  - D. Vybrané procesy personálního řízení

12.10.2006

3

Schéma výuky

Projekt „Řízení lidských zdrojů ve vybrané organizaci“

Vybrané personální procesy

Personální analýzy

Personální plánování

Strategie a personální management

12.10.2006

4

Pravidla „hry“

- Účast na výuce
- Průběžná práce na projektu ve skupině
- Zvládnutí kontrolního testu-podmínka zápočtu
- Zkouška v případě nesouhlasu s navrženým hodnocením

Známka = aktivita při práci na projektu + výsledek kontrolního testu

12.10.2006

5

Studijní materiály

- Syllabus – v tištěné nebo elektronické podobě – osnova a literatura
- Prezentace přednášek – v IS (presenční SPP 423)
- Manuál - průvodce studiem kurzu – základ studijního materiálu - dosud nepublikované materiály, obtížně dostupné informace , klíčová slova, kontrolní otázky a cvičení – základ pro otázky ke zkoušce
- Čítanka – texty ke studiu – usnadní shánění literatury
- Povinná literatura – J. Koubek – Řízení lidských zdrojů, ze které lze čerpat maximum informací pro studium
- Doplnující literatura – Werther, Davis – Lidský faktor a personální management, Armstrong – Řízení lidských zdrojů , která je hůře dosažitelná , proto jsou nejdůležitější pasáže uvedeny v čítance
- Prameny , ze kterých bylo čerpáno při tvorbě manuálu – pro hlubší pochopení konkrétní problematiky

12.10.2006

6

Způsob komunikace

- prostřednictvím e-mailu – viz moje adresa lubasova@brno-konsens.cz
- na následujících konzultacích – 10.11.a 8.12.2006
- telefonicky – viz telefonní číslo 541228404, 602702021
- na konzultačních hodinách, pokud bude nutné, tak budou stanoveny
- Po ukončení každého tématického celku bude zadána skupinová práce na projektu

---

12.10.2006

7

Prostor pro dotazy

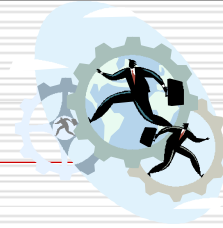

12.10.2006

8

Tématický celek A.

Lidský faktor v systému řízení organizace

12.10.2006

9

Téma I. Strategie – formulace záměrů a cílů

Obsah tématu :

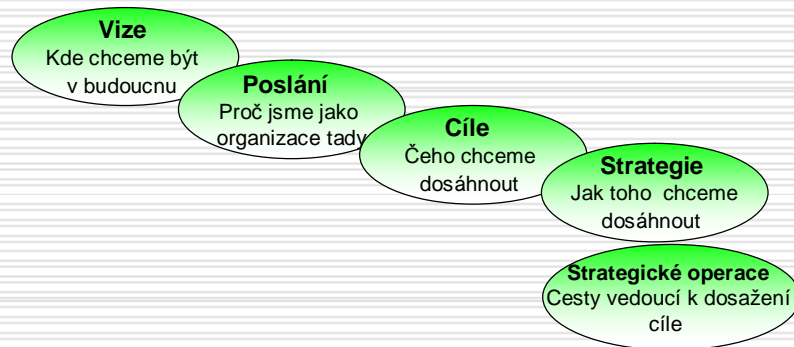
- Vysvětlení obecných pojmů pro celkové pochopení souvislostí mezi jednotlivými termíny vize – strategické cíle – strategie – postup
- Členění jednotlivých strategií
- Realizace strategie v praxi, jaké překážky brání tomu, aby byla strategie v praxi naplňována .

12.10.2006

10

Srovnání obecných pojmů

12.10.2006

11

Jak formulovat poslání?

- Proč je organizace na trhu , co chce dodávat
- Jak se chce vymezovat vůči zaměstnancům
- Co chce udělat pro vlastníky
- Jak se vymezuje k vnějšímu prostředí /společnosti

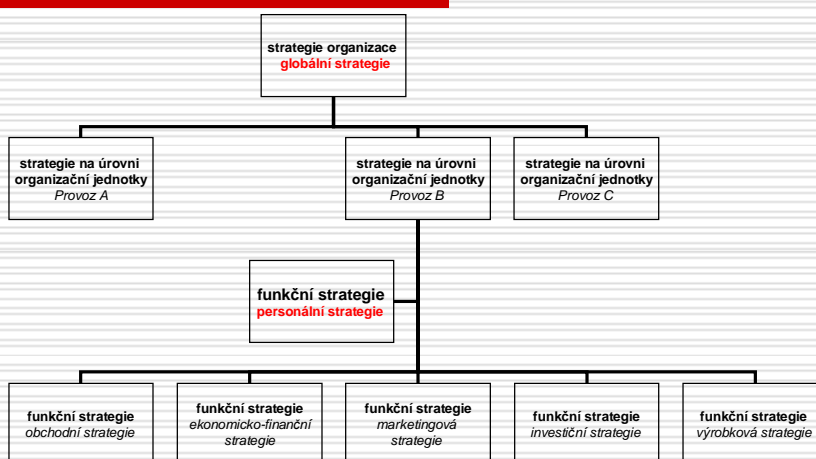
12.10.2006

12

Příklad pro srovnání pojmů

Pojem	Vyjádření
Záměr	Cestováním po světě vydělám peníze
Poslání /mise (proč)	Jsem cestovatel, který poznává svět
Vize (kam)	Pokořím významná místa světa ve všech kontinentech
Strategické cíle (co všechno)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Navštívím Austrálii nejbezpečněji 2. Navštívím Japonsko nejlevněji
Strategie (jak – alternativy)	Budu cestovat vlakem Budu cestovat autem Půjdu pěšky
Strategické operace (s kým, kdo,kdy)	Vydám příručku v roce 2006 Uspořádám přednášky pro.....

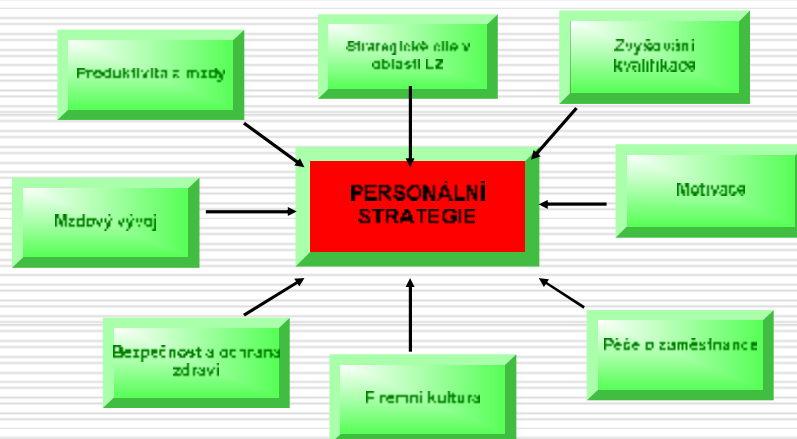
Hierarchické členění strategií

12.10.2006

14

Příklad obsahového vymezení personální strategie

12.10.2006

15

Téma II. Organizace a strategické řízení – nástroje k realizaci strategických cílů

Obsah tématu :

- Vztah mezi personálním řízením a organizací jako objektem tohoto řízení.
- Proč organizace vznikají, k jakému účelu a jakými subsystemy jsou tvořeny – technickým a sociálním – vysvětlení vztahů mezi těmito dvěma pojmy
- Typy organizace, co je to organizační struktura, jak jsou organizační struktury utvářeny, jaká je jejich funkce, výhody a nevýhody

12.10.2006

16

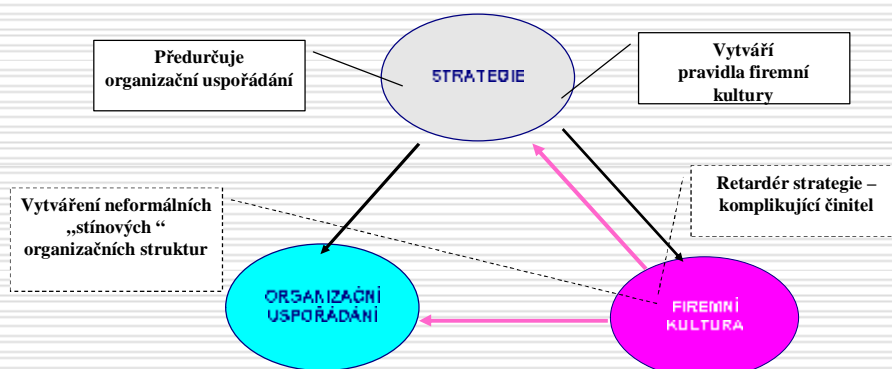
Téma II. Organizace a strategické řízení – nástroje k realizaci strategických cílů

- Současný vývoj organizací a organizačních struktur až do forem flexibilní organizační architektury
- Vztah mezi organizační kulturou a personální politikou
- Organizační rozvoj tvoří v rámci personálního řízení sice okrajovou, ale přesto důležitou složku při prosazování strategických cílů.
- Vývoj strategického řízení -, jak se strategické řízení vyvíjelo v jednotlivých vývojových etapách

12.10.2006

17

Vztah strategie, organizační struktury a organizační kultury

12.10.2006

18

Technický subsystém

Materiální i nemateriální

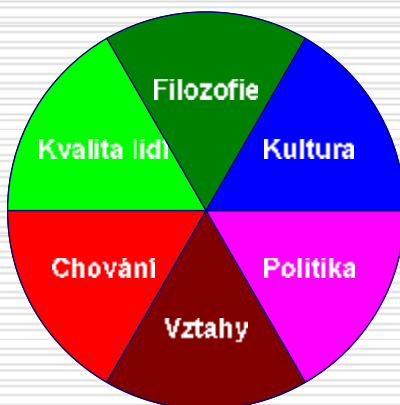

Organizační

12.10.2006

19

Sociální subsystém

Vybavení organizace nemateriální

Prvky sociálního subsystému

12.10.2006

20

Vztah mezi systémy

Obnova nebo revitalizace jednotlivých segmentů technického systému je tvořivý proces, který je zabezpečován systémem sociálním.

Oba systémy fungují na zcela odlišných principech a proto je nutné při řízení organizace od sebe striktně odlišovat způsob řízení technického a sociálního systému.

Technický systém by měl být řízen managementem s technickými a ekonomickými kompetencemi .

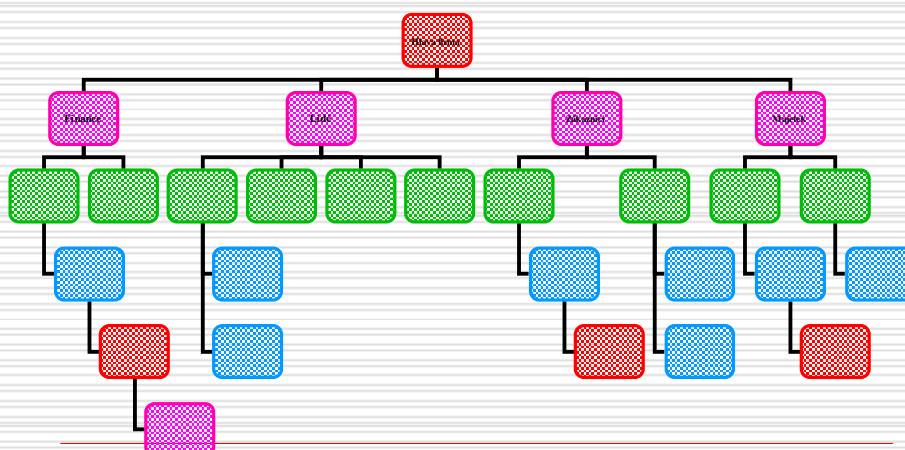
Sociální systém by měl být řízen manažery s kompetencemi, vyplývající z humanitního vzdělání .

12.10.2006

21

Organizační struktura

Čím složitější je organizační struktura, tím komplikovanější je firemní kultura .

12.10.2006

22

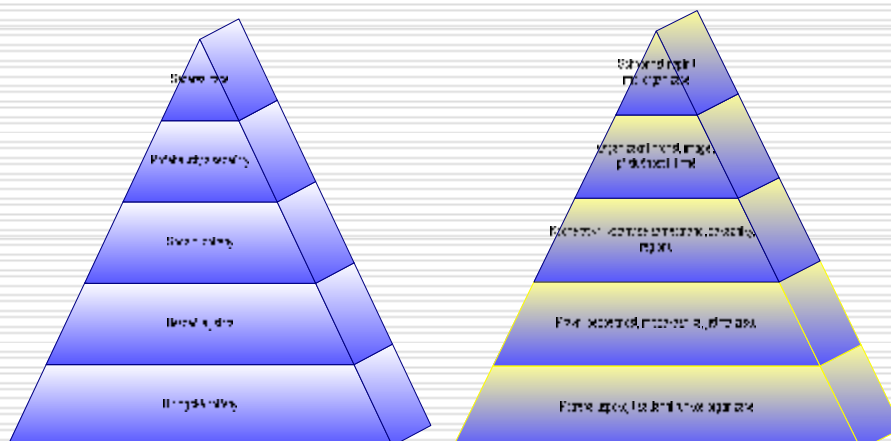
Organizační architektura

Organizační architektura je charakterizována jako umění vytvořit z organizace takový systém vztahů, jednání a chování určité skupiny lidí, aby to uspokojilo jejich aspirace ve společné činnosti ať již s cílem vytvářet zisk nebo plnit určité poslání.

12.10.2006

23

Porovnání lidských potřeb a potřeb organizace

12.10.2006

24

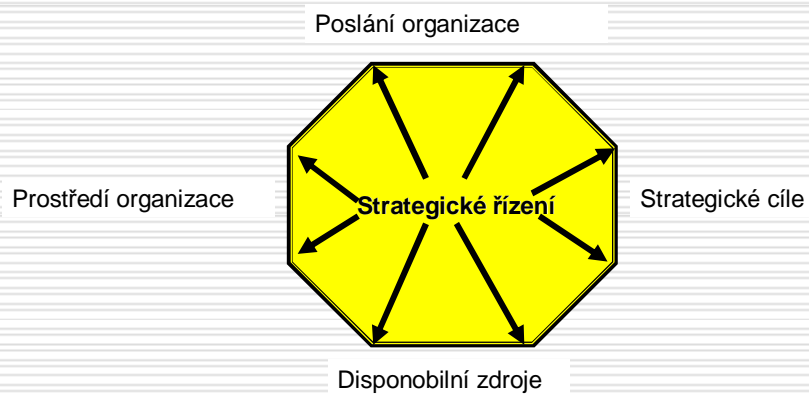
Vztah nejdůležitějších pojmů v personálním řízení

12.10.2006

25

Schéma strategického řízení

12.10.2006

26

4 vývojové fáze strategického řízení

- 70.léta – etapa amerických strategických analýz
- 80.léta - etapa konkurenčních výhod
- 90.léta - etapa superkonkurence a hyperkonkurence
- Konec 90.let – etapa globalizace

12.10.2006

27

Kontrola vašeho studia

& V čítance je uvedena literatura k tomuto tématu na [str. 6-29](#). Podrobně je zde zejména vysvětlena oblast organizační kultury, která je pro personalisty velmi důležitá a personalisté jsou její bezprostřední tvůrci.

12.10.2006

28

Téma III. Lidský potenciál – klíčový faktor pro realizaci strategických cílů

Obsah tématu:

- Člověk v pracovním procesu
- Vývoj personálního řízení
- Výkon personálního řízení

12.10.2006

29

Téma III. Lidský potenciál – klíčový faktor pro realizaci strategických cílů

Obsah tématu:

- Člověk, lidský faktor, lidský potenciál jako nejdůležitější aspekt naplňování strategických cílů jakékoliv organizace
- Co člověk v pracovním procesu prožívá, co ovlivňuje jeho výkonnost, co představuje pojem lidský potenciál a lidský potenciál organizace

---

12.10.2006

30

Téma III. Lidský potenciál – klíčový faktor pro realizaci strategických cílů

- Faktory výkonnosti člověka, které lze ovlivňovat jen velmi okrajově – /např. zdraví, zdatnost, dovednosti, vědomosti, znalosti, postoje, motivaci, tvůrčí schopnosti, volní složky osobnosti apod/.
- Faktory výkonnosti, které jsou závislé zejména na tom, jak efektivně je prováděno personální řízení . / Míra požadavků na kvalifikovaný výkon a kompetence, vývoj pracovního potenciálu člověka v průběhu času, teorie atribuce – posuzování lidí při práci, plnění rolí, posuzování společenských vlivů na jedince – rodina, spolupracovníci, kolektiv, ostatní kontakty, psychologická smlouva /

12.10.2006

31

Faktory výkonnosti člověka, které lze ovlivňovat jen velmi okrajově

- zdraví
- zdatnost
- dovednosti
- vědomosti
- znalosti
- postoje
- motivaci
- tvůrčí schopnosti
- volní složky osobnosti a pod/.

12.10.2006

32

Faktory výkonnosti, které jsou závislé na tom, jak efektivně je prováděno personální řízení

- Míra požadavků na kvalifikovaný výkon a kompetence
- Vývoj pracovního potenciálu člověka v průběhu času
- Teorie atribuce – posuzování lidí při práci
- Plnění rolí
- Posuzování společenských vlivů na jedince – rodina, spolupracovníci, kolektiv, ostatní kontakty

---

12.10.2006

33

Psychologická smlouva

Řada vzájemných, nepsaných očekávání, která existují mezi jednotlivými zaměstnanci a jejich zaměstnancem .

Zajišťuje sdílení společného souboru hodnot nebo cílů .

Vytváří postoje a emoce, které formují a ovládají chování v organizaci.

V každém typu organizace vznikají jiné psychologické smlouvy

12.10.2006

34

Zaměstnanecké aspekty psychologické smlouvy

- Slušné, spravedlivé a zásadové zacházení
- Jistota zaměstnání
- Prostor pro uplatnění schopností
- Příležitost k rozvoji dovedností a kariéry
- Zapojování do rozhodování a řešení, míra vlivu
- Důvěra v to, že organizace dodrží sliby
- .....

12.10.2006

35

Aspekty psychologické smlouvy ze strany zaměstnavatele

- Schopnost
- Úsilí
- Ochota
- Oddanost
- Loajalita
- .....

Kontrolní otázka :

Na co má psychologická smlouva v organizaci největší vliv ?

12.10.2006

36

Stav člověka v průběhu pracovního procesu

- Stav, ve kterém se člověk v průběhu pracovního procesu nachází. /egocentrik – poloplnič – plnič – zlepšovatel – podnikatel. /
- Toto jsou stavy, kterými každý z nás v průběhu dne prochází a které ovlivňují naši pracovní výkonnost.

Kontrolní otázka :

Jak tyto jednotlivé faktory spolu souvisí a ovlivňují odvedený výkon zaměstnance a celé organizace ?

12.10.2006

37

Stav člověka v průběhu pracovního procesu

---

1. stav egocentrický - člověk-egocentrik
v tomto stavu se orientuje pouze na sebe. Svůj tvořivý potenciál obrací proti organizaci, porušuje její zákazy a neplní její příkazy.
2. stav poloplnění - Člověk – poloplnič
v tomto stavu plní pod dohledem veškeré jednoznačně definované příkazy a zákazy z objektivního donucení, aby si vydělal peníze. V tomto stavu člověk sám organizaci neodevzdává ze svého potenciálu.

12.10.2006

38

Stav člověka v průběhu pracovního procesu

3. stav plnění - člověk - plnič

Plní všechny záказы a příkazy podle instrukcí. Člověk v tomto stavu rovněž nevyužívá svého tvořivého potenciálu ve prospěch organizace.

Zabránění stavům egocentrismu a poloplnění a převod do stavu plnění se pokouší byrokratický model řízení organizace. Vyniká odporem ke změnám.

4. stav zlepšování - je výsledkem působení pozitivní organizační kultury. Člověk - zlepšovatel v tomto stavu nejenže plní příkazy a respektuje záказы, ale využívá i svého tvořivého potenciálu ke zlepšování své práce, nikoliv však všech procesů.

12.10.2006

Stav člověka v průběhu pracovního procesu

5. stav podnikání –

je nejvyšším stadiem, kdy člověk-podnikatel pracuje ve prospěch organizace. Plní veškeré příkazy, respektuje záказы a usiluje o zlepšování všeho druhu. Veškerý svůj potenciál dává ve prospěch organizace a přispívá tak maximálně k plnění jejich cílů.

- Označení stavu není označením pracovníka. Tentýž člověk může projít v průběhu dne všemi pěti stavy.
- Stav lidského potenciálu v organizaci, ve kterém se dlouhodobě lidé nacházejí má rozhodující vliv na její výkonnost, efektivitu a stabilizaci.

12.10.2006

40

Personální řízení a řízení lidských zdrojů

- Někdy jsou pojmy považovány za synonyma
- **Personální řízení** staví do centra pozornosti řízení organizace
- **Pojetí řízení lidských zdrojů** staví do popředí člověka jako klíčový faktor prosperity

---

12.10.2006

41

Vliv vnějších a vnitřních podmínek na řízení lidských zdrojů

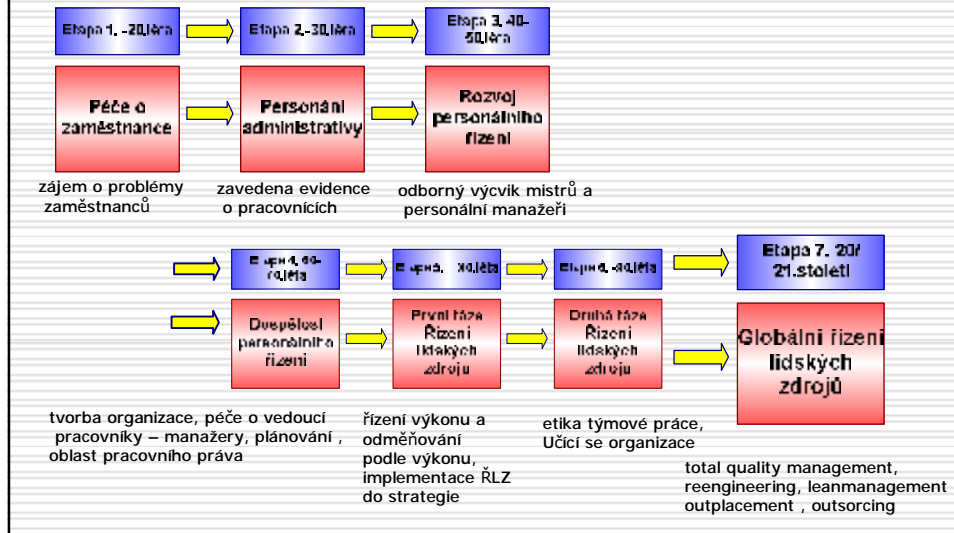
- **Vnější podmínky** - Trh práce, technologický a technický vývoj, hodnotová orientace lidí, prostorová mobilita, politika zaměstnanosti a státu, postupující globalizace
- **Vnitřní podmínky** – finanční situace, strategie, technologické vybavení organizační uspořádání, organizační kultura, způsob a styl řízení a vedení, informační systém, vztah k odborové organizaci

---

12.10.2006

42

Historie vývoje personálního řízení

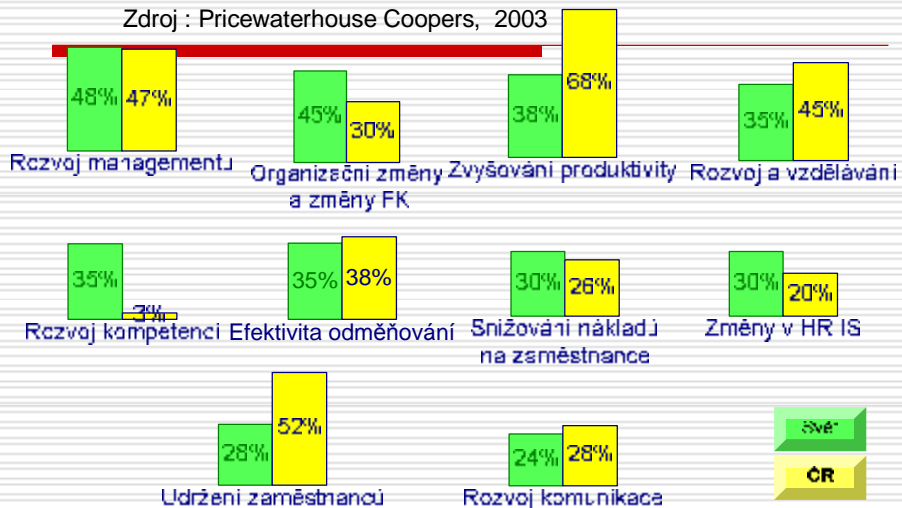

Jednotlivé etapy vývoje personálního řízení

- Vytvářejí se od 20. let minulého století až po současnost
- Současná etapa se nazývá etapou globálního řízení lidských zdrojů vzniká v důsledku propojování nadnárodních ekonomik a jejich integrací. Přenáší se tak know-how ŘLZ z vyspělejších organizací na ty ostatní
- Současně s tím se mění i postavení a poslání personalistů, kteří plní roli mentorů, auditorů, konzultantů a partnerů.

Personální priority ve světě a ČR

Zdroj : Pricewaterhouse Coopers, 2003

12.10.2006

45

Pojem strategické řízení lidských zdrojů

- vzniklo spojením pojmů:
řízení lidských zdrojů + strategické řízení
- lze jej chápat jako praktické vyústění personální strategie, jako konkrétní aktivitu .

12.10.2006

46

Strategické řízení lidských zdrojů

ŘÍZENÍ LIDSKÝCH ZDROJŮ + STRATEGICKÉ ŘÍZENÍ
= STRATEGICKÉ ŘÍZENÍ LIDSKÝCH ZDROJŮ

Pozn. :

Strategické řízení organizace zahrnuje aktivity, zaměřené na udržování dlouhodobého souladu mezi posláním organizace, jejími dlouhodobými cíli a disponibilními zdroji a rovněž mezi organizací a prostředím , které organizaci obklopuje.

12.10.2006

47

Výkon personálního řízení/ŘLZ

Je tvořen tzv. dvojí odpovědností :

1. Odpovědností personálního útvaru
2. Pravomocemi vedoucích pracovníků

Rozdělení těchto pravomocí není dána žádným diktátem , ale záleží na tom, jak která organizace se této úlohy zhostí – MODEL PERSONÁLNÍHO ŘÍZENÍ ORGANIZACE

12.10.2006

48

Pojednání o personálních útvarech

- specializovaná pracoviště pro práci s lidským potenciálem .
- Pro zaměstnance personálních útvarů platí zvláštní etika, kterou by měli dodržovat.
- Definice etiky je základním předpokladem fungování personálního útvaru na profesionální úrovni

12.10.2006

49

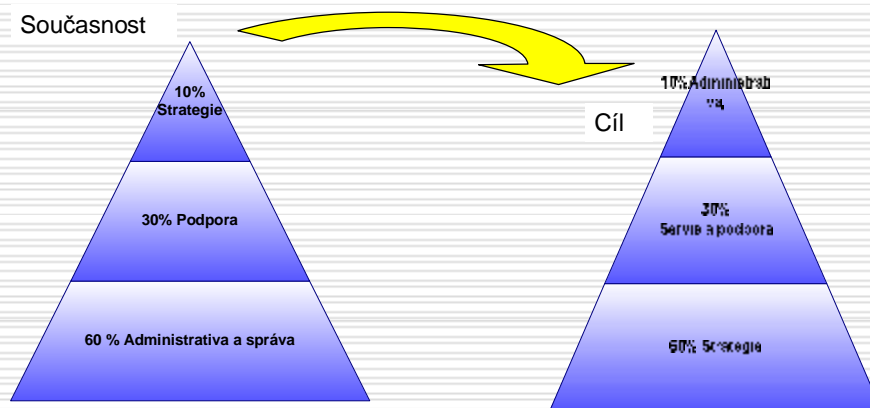
Personální / HR programy a služby

Strategie a plánování	Dodávka služeb	Administrativa
Personální strategie	Nábor a obsazování pozic	Mzdové účetnictví
Organizační plánování	Vzdělávání a rozvoj	Zaměstnanecké spisy
Plánování pracovní síly	Řízení výkonnosti	Administrace benefitů a zaměstnaneckých výhod
Design programů a služeb	Odměňování	
Strategie trhu práce	Benefity/zaměstnanecké výhody	
	Zaměstnanecké a pracovní-právní vztahy	
	Péče o zdraví a bezpečnost práce	

12.10.2006

50

Transformace personálních útvarů

12.10.2006

51

Současné požadavky na HR management

1. ODPOVĚDNOST za:

- Organizační architekturu firmy
- Motivaci zaměstnanců
- Schopnost realizace změn

2. KLÍČOVÉ NÁROKY :

- Kompetence v tvorbě a doprovázení změn
- Orientace na přání zákazníka
- Sociální kompetence
- Schopnost zvládat chaotické a nepředvídatelné situace
- Systémové myšlení a přístup
- Odhadovat typologii osobností lidí v závislosti na povolání

12.10.2006

52

Nové role HR manažerů

Personalisté či spíše HR manažeři, plní nové specifické role a úlohy:

- J roli mentora - svoji autoritou a odborností poskytují pomoc, radu, péči o zájmy zaměstnanců a konzultaci jejich problémů
- J roli auditora - kontroluje dodržování firemních hodnot a pravidel, respektování pravidel personální politiky, kontrolu disciplíny, vyhodnocování absencí a nemocí apod.
- J role konzultanta - poskytuje poradenství ze strategie práce s lidmi, jejich rozvoje, taktiky i praktických postupů. Udržuje těsnou vazbu jak s liniovými vedoucími, tak se zaměstnanci
- J role partnera vůči odborům - uplatňují pozitivní přístup k odborům v duchu partnerství, zvláště při prosazování změn a tvoří katalyzátor mezi managementem a odbory
- J garant etiky a hodnoty firmy

12.10.2006

53

Prostor pro dotazy

12.10.2006

54

Ověření vašeho studia

1. Ustanovení max. 5-členných pracovních skupin, každá zpracovává jeden projekt
2. Výběr zaměření organizace
3. Definujte poslání a globální strategii zvolené organizace.
4. Vytvořte její organizační strukturu
5. Definujte personální strategii.
6. Formulujte aspekty psychologické smlouvy
7. Vypracování protokolu projektu

12.10.2006

55

Výběr organizace

1. Malý podnik

Charakteristika:

- Operuje v jedné oblasti trhu s omezeným množstvím produktů nebo služeb .
- Je vystaven významným konkurenčním tlakům
- Má soukromé vlastníky, kteří mají významný vliv na volbu produktů a trhu
- Omezená schopnost shromáždit finanční kapitál

12.10.2006

56

Výběr organizace

2. Nadnárodní společnost

Charakteristika :

- Firma je zapojena do několika různých druhů podnikání jako jedna z dceřiných společností uvnitř nadnárodní struktury v rámci středoevropského teritoria
- Vyžaduje sofistikované kontrolní systémy a vyspělý management
- Akcionáři jsou fyzické i právnické osoby bez osobních vztahů vůči společnosti
- Koncentrace nadprůměrného finančního kapitálu

12.10.2006

57

Výběr organizace

3. Organizace poskytující služby :

- Základem ziskové organizace je poskytování vysoce kvalifikovaných služeb /nefyzický produkt v rámci ČR
- Velikostí patří do kategorie střední firmy (více jak 250 zaměstnanců)
- 3 majitelé jsou fyzické osoby zastávající současně manažerské pozice
- Míra výnosnosti/zisk z podnikání je vysoký.

12.10.2006

58

Výběr organizace

4. Organizace dobrovolných a nevýdělečných činností :

- Organizace vznikla za účelem poskytování humánních služeb v oblasti s dostatečnou konkurencí
- Je závislá na státních příspěvcích a dotacích od sponzorů
- Má statut občanského sdružení , založena církví a dalšími právníckými osobami

12.10.2006

59

Výběr organizace

5. Státní organizace veřejného sektoru :

- Organizace svoji činností zajišťuje prospěšnou činnost, má jasné určení a jasné uživatele
- Financována je ze státních zdrojů , řízena je státním orgánem
- Velikostí patří mezi malé organizace (do 50 zaměstnanců)

12.10.2006

60

Výběr organizace

6. Soukromá firma rodinného typu :

- Majitel je současně hlavním manažerem firmy
- Oblast působení firmy je lokální, i když trh na který dodává nemusí být lokální
- Firma je malá v porovnání s největšími konkurenty v odvětví působení firmy
- Finanční kapitál je dán základním vkladem a dostatečnou mírou – do 15% zisku z podnikání

12.10.2006

61

Návrh projektu – naleznete v IS

- Název projektu : „Řízení lidských zdrojů ve vybrané organizaci“
- Vedoucí týmu: pro komunikaci s vyučujícím
jméno + příjmení
- Členové týmu :
  1. Jméno + příjmení
  2. ....
  3. ....
  4. ....
- Typ vybrané organizace : popis
Zaslat e-mailem do 31.10.2006

12.10.2006

62

Prostor pro dotazy

12.10.2006

63

Děkuji Vám za pozornost

12.10.2006

64